

der paaføres Boligfonden, erstattes med Halvdelen af Staten og Halvdelen af Kommunen, medfører en Risiko for Kommunerne og Staten. Jeg maa afgjort opfatte Bestemmelserne i § 5 saaledes, at de kan faa effektiv Betydning. Men til Gengæld er hele Forslaget bygget saaledes, at baade Garantien for Laanene og Tilskuddene først bliver effektive, naar der kommer et stærkt yderligere Prisfald paa Boligomraadet, og det er ogsaa givet, at disse Garantier og Tilskud kun kan komme til at virke i hele deres Omfang under Forudsætning af, at Prisfaldet bliver meget voldsomt.

Jeg tør derfor sige, at det foreliggende Lovforslag er et Skridt i den rigtige Retning, men man maa dog ikke overvurdere Virkningerne af Lovforslagets Gennemførelse. Jeg kan saaledes slet ikke erkende, at Huslejelovgivningen overflødiggøres derigennem. Enkelte synes at mene, at naar blot vi faar Boligbyggeriet til at fortsætte, vil det være unødvendigt i Fremtiden at have nogen Huslejlov. Men selv om dette Lovforslag, hvad jeg haaber, skulde medføre et forholdsvis stort Byggeri i den Sommer, vi gaar i Møde, vil de Huse, der vil blive bygget i Henhold til denne Lov, dog først blive færdige sidst paa næste Sommer, og jeg tror, der vil gaa meget lang Tid, før Boligrigeligheden bliver saa stor, at den ene vil være i Stand til at regulere Huslejen ned i et passende og overkommeligt Niveau. Huslejeloven er derfor efter min Mening et Spørgsmaal, der maa løses for sig, naar den nuværende Huslejlov udløber, og naar de Erfaringer, som er indvundet i de Kommuner, hvor man har ophævet Nævnet, er tilflydt Indenrigsministeriet. Jeg tvivler meget om, at det kan lykkes at ophæve Huslejelovgivningen i alle Kommuner udenfor København, de Erfaringer, som er indhøstet f. Eks. i Odense, hvor Huslejenævnet er ophævet, taler i hvert Fald i en anden Retning. I det hele taget er vi kommet saa langt tilbage med Hensyn til Boligbyggeriet herhjemme, at vi ikke, som det ærede Medlem Hr. Korsgaard synes at mene, behøver at frygte, at vi gaar en Tid i Møde, hvor vi faar for rigeligt med Boliger. Jeg tror, der vil gaa lang Tid, før vi naar det Tidspunkt. Vi maa saaledes ikke overvurdere Virkningerne af de Love, som bliver vedtaget for at fremme Boligbyggeriet.

Flere af de foregaaende Ordførere har behandlet Spørgsmaalet om, hvorledes denne Lov vil virke overfor Boligbyggeriet. Jeg tror, den vil virke noget forskelligt overfor

de forskellige Former for Boligbyggeri. Vi har herhjemme ikke mindre end 4 Former for Boligbyggeri. Først er der den gamle Form, som forhen næsten var den eneste i Købstæderne, nemlig den Form, at enkelte byggede Huse med det Formaal at leje dem bort og derigennem skabe en Forretning. Under Krigen har vi faaet en ny Form, en Form, der vel nærmest kan siges at være paatvunget de forskellige Bykommuner for at skaffe de fornødne Boliger og ogsaa til en vis Grad for at modvirke Arbejdsløsheden. Dernæst har vi den Form, som bestaar i Boligforeningerne, hvor forskellige Medlemmer, som ønsker Lejligheder, slutter sig sammen og i Forening bygger et Hus, hvor de forskellige Medlemmer saa faar hver sin Lejlighed. Det forekommer mig, at Samfundet skylder disse Foreninger megen Tak for det Arbejde, de har udført under Krigsperioden, da det private Initiativ svigtede; da ingen vilde bygge af Hensyn til Spekulationen, var disse Foreninger næsten de eneste, der sammen med Kommunerne sørgede for de nødvendige Boliger. Til Gengæld ligger disse Boligforeninger nu ogsaa med Smerten, idet mange af de Huse, de har opført under Dyrtiden, nu er i saa høj Pris, at det maaske kan blive vanskeligt for dem i Længden at faa disse Huse forrentet. Endelig har vi den Form for Boligbyggeri, som vi kender fra Provinsen og ude fra Landkommunerne, hvor enkelte private, som ønsker et Hus til sig selv, eventuelt med en Lejlighed til Udlejning, foretager Boligbyggeri.

Jeg tror, at denne Lov med de Bestemmelser, den indeholder, vil virke meget forskelligt overfor disse forskellige Former for Boligbyggeri. Jeg tror ikke, at Loven vil faa nogen Indflydelse paa den førstnævnte Form. De Fordele, som denne Lov byder, kan ikke opveje den Risiko, der paa det nuværende Tidspunkt er for et saadant Byggeri, idet Faren for en yderligere stærk Nedgang i Prisniveauet maa siges at være i høj Grad til Stede. Derimod vil Forslaget indeholde nogle Fordele for de Kommuner, der ønsker at bygge for egen Regning. Jeg forstaaer nemlig Lovforslaget saaledes, at Kommunerne ikke alene har Ret til at faa Laan af Stats-Boligfonden, men at de ogsaa kan faa Eftergivelse af Renter og Afdrag efter de samme Regler som andre. Ogsaa for Boligforeningerne vil det faa ikke saa ringe Betydning. Der aabnes nemlig for det første en let Adgang for dem til at faa den fornødne Kapital, og naar Loven skal forstaaes efter dens Ordlyd i § 5 og efter den Vejledning, der er fulgt med i Bemærkningerne, maa det